

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA 2023/164
18. april 2023
Asii Chemnitz Narup

Ilumut Danmarkimiit avissaarniarneq inuup inuuneraniit naleqarnerusutut isigineqassanersoq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jeremiassen)

Oqaaseqaat:

Aqqalu Jeremiassen, Atassut. Qujanaq apeqquteqaat aallaavigalugu oqillisissiamut.

Ulloq 25. november 2008 Namminersulernissaq pillugu inuiaat taasitinnerqarpugut. Taasisut 75,5 %-ii akuersaarlutik taasipput. Akerliusut 23,6%-iullutik. Taasisinnaasut 72 %-ii taasiartorput.

Taamaalilluni namminersornerulersimanitsinnit naalakkersuinikkut aaqqissuusaanitsinni alloriaqqinnissamut siunnersuut amerlanerussuteqarluartunit tunuliaqutserneqarpoq.

2009-mi Junimi Namminersuleratta isumalluaqaagut. Minnerunngitsumik aningaasarsiornikkut immitsinnut napatinnerulersinnaanissatsinnut. Aatsitassanut oqartussaaffik akisussaaffigilereratigu aatsitassarsiornernikkut aningaasanik nunatta karsianut isaatitsinerunissaq takorlugaavoq, taamatuttaaq uuliasiornikkut aningaasarsiornitta annertusarneqassasoq takorluugaallunittaaq.

Tamaakkunuunatigut misissueqqisaarnerit ujarlernerillu eqqaamaneqarput. Kinguneqanngitsumilli.

Isumalluarnerput qatangiinnarpoq - soorluuna Namminersornitta qanoq atorluarneqarnissaanik eqqarsarluarnissamut pilersarusiornissamullu politikikikut nukiit atorneqartussaagaluit atorneqanngitsoorneqarsimasut?

Inuit Ataqtigiit Namminersornermit Namminiilivinissamut anguniagaqarnerput attapparput. Taamaamat Inatsit Tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitamik pilersitsoqarnissaa akuerseqataaffigisimallugu.

Isumaliutissiissut ungasinngitsukkut Naalakkersuisut Siulittaasuannut tunniunneqarpoq. Imarisaa innersuussutillu atuarnissaannut, isummersorfiginissaannut oqalliseqataaffiginissaannullu peqataanissamut qilanaarpugut.

Taamaattorli Inuit Ataqtigiinnit periarfissaaq iluatsillugu erseqqissarlarput: atugarissaarnermik, inuillu peqqissusaannik pilliuteqarnikkut Namminiilivinnissamut alloriarnissaaq akuersaanngilluinnaratsigu. Inuit Ataqtigiinni nunaqatitsinnik qimataqarluta namminiilivinnissaaq illersorsinnanngilarput, kissaatiginngilarput.

Maannamut inuiaqtigiittut suna ornikkusunnerlutigu ersarippoq: namminiilivinnissaaq.

Qanoq sukkatigisumik piviusunngortinneqassasoq, anguniakkallu orninnerani suut aqquataani isumannaqqaagassaassanersut sukumiisumik oqallisigineqanngillat: inatsisartuni inuiaqtigiinniluunniit. Tamannaa amigaataaqaq.

Naatsorsuutigaarput Inatsit Tunngaviususaaq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissusiaa oqallinnissamut tunngaviujumaartoq.

Oqallissaaarisup sanilliussinera : namminiilivinissamut kissaateqarnerup aamma inuup inuunerata naleqassusianut ippigaarput.

Namminiilivinnissaaq inuiaqtigiit aaqqissuussaananerannut tunngavoq. Apeqquut pingaarutilik.

Peqqinnissaaqarfippu tatineqartupilussuuvoq. Unammillernartut taagugassagut amerlaqaat. Tamanna qinikkanit miserratigineqarnani nassuerutigineqareerpoq. Naalakkersuisuni Inatsisartunilu ilungersoqatigiinnikkut ajornartorsiutit anigornissaannut oqaloqatiinnerit ingerlappu, ilaatigut Aningaasanut Inatsisit aqqutigalugit aningaasaleeqqinnikkut ajornartorsiutit pinartutut nalilernerqartut qanoq iliuuseqarfigineqarlutik – naak nipittartuliinerinnartut taaneqarsinnaagaluartut.

Naalakkersuisut peqqinnissaaqarfimmi qassiitigut ilungersunartorsiortoqarnera isiginngitsuusaanngilaat. Naluneqanngitsutut Peqqissutsimut Naalakkersuisooq

saaffiginnereerpoq danskit peqqissutsimut naalakkersuisuutitaanut,
ikiorneqarnissamut saaffiginnissuteqarluni.

Inatsisartuni erinigisarput tassaavoq Peqqinissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup
Isumaliutissiissutaata Inatsisartunut tunniunneqarnissaa. Upernaaq manna
ataatsimiinnerput iluatsillugu pissasoq neriorsorneqarpugut.
Erininarluinnarpoq, tassanngaanniit tunngaviusumik aaqqissuusseqqinnissaq
pilugu isumaqatigiinninniarnit tullinnguutissapput.

Imaappoq: isumaliutissiissutinik marlunnik, sivilisuumik suliarineqarsunik
tunngavissaqarluta oqallissarut manna nangissinnaangussavarput.
Peqataalluarniarumaarpugullu.

Qularnanngitsorli aajuna: partiit tamatta
aaqqiissutissarsioqatigiittariaqarpugut, innuttaasut pillugit naalakkersuinikkut
aaqqissuteqarnissaq pisariaqarpoq. Innuttaasut tamanna naatsorsuutigaat.